

BRONXIAL ASTMA

*Eshmurodova Dilrabo Xudoyberdi qizi
Mavlanova Nargiza Olimovna
Axmedova Yulduz Mamiraliyevna
Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi
Jamoat salomatligi texnikumi*

Annotatsiya: Ushbu maqola Bronxial astma kelib chiqish sabablari , klinikasi davolash, bu kasallikda zamonaviy davolash usullarini qo'llash , zamonaviy texnikalardan foydalanishga muljallangan .

Kalit so'zlar: astma, bronxlar , allergic kasalliklar.

Abstract: This article is intended to discuss the causes of bronchial asthma, its clinical treatment, the use of modern methods of treatment in this disease, and the use of modern techniques.

Key words: asthma, bronchi, allergic diseases..

Bronxial astma – bu inson nafas olish tizimining surunkali yallig'lanishi. Kasallik bolalik davrida (o'n yoshgacha) rivojlanishi mumkin, lekin to`g`ri davolash usullari qo`llanilganda butunlay sog`ayib ketish mumkin.

Astma to'rt bosqichda sodir bo'ladi: intermittiv, ya`ni davriy (kasallikning kuchayishi va astmatik xurujlar oyiga bir yoki ikki marta sodir bo'lishi mumkin); yengil darajadagi persistiv (kasallikning kuchayishi va astmatik xurujlar har hafta sodir bo'ladi); o`rta darajadagi persistiv (kasallikning kuchayishi har kuni, xurujlar esa kechasi bir necha marta sodir bo`ladi); og`ir darajadagi persistiv (kasallik kun davomida kuchayadi, kechasi doimiy ravishda xuruj bo`lib turadi).

Kasallik bronxlar yallig'lanish, shish yoki balg'am quyqalari tufayli torayib ketganda paydo bo'ladi. Astma turli sabablarga ko'ra paydo bo'lishi mumkin: irsiy moyillik; allergiya (chang va gulchanglar, hayvon junlari, oziq-ovqat va kimyoviy moddalarga nisbatan); noqulay muhit (tamaki tutuni, bezovta qiluvchi gazlar); bakterial va virusli turdagi infeksiyalar (bronxit,); dori vositalari (yallig'lanishga qarshi, harorat tushiruvchi, og'riq qoldiruvchi vositalar); stress, qo'rquv, boshqa hissiy kechinmalar; me`yordan ortiq jismoniy faollik.

Bronxial astma belgilari . Ushbu kasallik uchun xos belgilar: yo'tal xurujlari (kechasi); nafas olish muammolari, nafas qisilishi; balg'am ajralishi; xirillab nafas olish; ko'krak qafasidagi og'irlik hissi

Agar sizda ham shunga o`xshash belgilar borligini aniqlasangiz, darhol . Kasallikning oqibatlarini bartaraf etishdan ko`ra oldini olish osonroq.

Diagnostika Astmani tashxislash va davolash uchun quyidagi tahlillar va tekshiruvlarni buyuradi:

dastlabki umumiy ko`rik; pikfloumetriya; allergenni aniqlash uchun tahlil; jismoniy faollik bilan testlar. Bronxial astmani davolash Bronxial astmani davolash quyidagilarni o'z ichiga oladi: kortikosteroid preparatlar: ingalyatsiya; bronxospazmolitik dorilar; mukolitik preparatlar; nafas olish uchun mashqlar; immunitet tizimini mustahkamlash uchun terapiya.

Xavfli jihatlari Tez-tez astma xurujlari quyidagilarga sabab bo'lishi mumkin: pnevmotoraks (plevra bo'shlig'ida havo to'planishi); o'pkaning emfizematoz buzilishlari; o'tkir turdagi nafas yetishmovchiligi. Xavf guruhi Xavf guruhiga quyidagilar kiradi: tez-tez O`RVI, bronxit va pnevmoniya bilan og'riydigan bemorlar; adenoid va poliplari olib tashlangan bemorlar; allergiyaga moyil kishilar; eshakemi, neyrodermit . bilan og'riyan bemorlar.

Profilaktika Bronxial astma rivojlanishining oldini olish uchun shifokorlarning tavsiyalari: kamharakat turmush tarzini olib bormang, ko'proq vaqtingizni uydan tashqarida, toza havoda o'tkazing; allergiya keltirib chiqaradigan oziq-ovqatlarni iste'mol qilmang; davolovchi mashqlar darslarida qatnashing; atrof muhitni zaharlaydigan qo`zg`atuvchilardan saqlaning (masalan, tamaki tutuni).

Kasallikning individual xususiyatlarini, birga keladigan patologiyani va diagnostik tadqiqotlar natijalarini hisobga olgan holda pulmonolog: uzoq muddatli parvarishlash (asosiy) terapiya va simptomlarni bartaraf etish uchun dorilarni tanlash; nafas yo'llariga dori yuborish usulini tanlashga yordam beradi (changli ingalyator, o'lchovli dozali aerzolli inhaler, spacerli aerzolli inhaler, nebulizer), to'g'ri inhalatsiya texnikasini o'rgatadi; Pik oqim o'lchagich va o'z-o'zini nazorat qilish jurnali yordamida o'z holatingizni mustaqil ravishda nazorat qilishni o'rgating (shunda siz yaqinlashib kelayotgan kuchayishni o'z vaqtida sezishingiz va oldini olishingiz, shuningdek davolash samaradorligini baholashingiz mumkin); astma nazorati yomonlashganda yoki kasallik kuchaygan taqdirda individual harakatlar rejasini ishlab chiqish.